Ένας χρόνος χωρίς την Κρύα Βρύση – Μια συζήτηση με τα μέλη της Ανεξάρτητης Πηλιορείτικης Ομάδας Δράσης στις Σταγιάτες (Α.Π.Ο.Δράσης – Σταγιάτες).

Αποτελεί κοινή παραδοχή πως τα κέντρα εξουσίας μαζί με το κεφάλαιο, σε κάθε τους βήμα και όπου μπορούν, προσπαθούν να κερδίσουν από κάτι προς όφελος του κέρδους των εταιρειών και όχι της κοινωνίας. Να απελευθερώσουν, δηλαδή, ό,τι μπορούνε από την κοινή χρήση των κοινωνιών και να το μετατρέψουν σε περιφράξεις και λεφτά για λίγους. Άλλοτε στο όνομα της ανάπτυξης κι άλλοτε δημιουργώντας διάφορα τεχνάσματα για να αποπροσανατολίσουν τους πολίτες από τους πραγματικούς σκοπούς τους. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, και με τα νομοσχέδια με τομές ως προς την κατεύθυνση "απελευθέρωσης πόρων" να ψηφίζονται συνεχώς και χωρίς κανένα περιθώριο διαβούλευσης, επίλεξαμε να αναδείξουμε έναν αγώνα που μαίνεται εδώ και πολλά χρόνια. Αυτόν της κοινότητας ενός χωριού του Πηλίου, τους Σταγιάτες, έναντι της τοπικής δημοτικής αρχής με ό,τι συνεπάγεται αυτό, τους κατασταλτικούς μηχανισμούς της και τις ιδιωτικές εταιρείες.

Ακολουθεί η συζήτηση με τα μέλη της **Ανεξάρτητης Πηλιορείτικης Ομάδας Δράσης στις Σταγιάτες (Α.Π.Ο.Δράσης – Σταγιάτες)**

Βρισκόμαστε πλέον στον Απρίλιο του 2021 και μετράμε έναν χρόνο από την ημέρα που αποκόπηκε η ύδρευση των Σταγιατών, κατά

μεγάλο μέρος, από την πηγή της Κρύας Βρύσης. Ας ξεκινήσουμε με τα γεγονότα από εκείνο το σημείο, αν θέλετε.

Μέσα στην περσινή καραντίνα, και συγκεκριμένα στις 17 Απριλίου, η δημοτική εταιρεία ύδρευσης του Βόλου, η ΔΕΥΑΜΒ, απέκοψε την παροχή των σπιτιών μας από την παροχή του χωριού, την Κρύα Βρύση. Συνδέοντάς μας μέσα από ένα εγκαταλειμμένο για χρόνια δίκτυο –δεν είχε χρησιμοποιηθεί ποτέ– και σκουριασμένο, με νερό από την πηγή Μάνα της Πορταριάς. Χωρίς να έχει προηγηθεί καμία ενημέρωση/συζήτηση ή προειδοποίηση προς τους κατοίκους. Για μας οι λόγοι είναι προφανείς, είναι γνωστοί. Η υλοποίηση αυτού του σχεδίου ξεκίνησε όταν το 2005 κατασκευάστηκε ένα εφεδρικό δίκτυο ύδρευσης για το χωριό, για περίπτωση ανάγκης υποτίθεται. Προκειμένου μάλιστα να περαστούν οι σωλήνες για να γίνει το δίκτυο αυτό, απ’ όπου θα ερχόταν το νερό από την Πορταριά, καταστράφηκε ένα εξαιρετικής ομορφιάς καλντερίμι που συνέδεε Σταγιάτες και Πορταριά, καθώς και το κανάλι της άρδευσης του χωριού. Δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ αυτό το δίκτυο και πέρσι, μέσα σε μια μέρα, μας συνδέσανε με αυτό το δίκτυο ώστε να παίρνουμε νερό από την Πορταριά, κόβοντας τελείως το χωριό από την Κρύα Βρύση. Η Κρύα Βρύση είναι μια πηγή η οποία βρίσκεται στα 20 λεπτά περπάτημα από το χωριό, σε ένα πανέμορφο μέρος. Είναι γνωστή εδώ και 350 χρόνια, δηλαδή υπάρχουν οι ιστορικές καταγραφές ότι υπήρχε εκεί πηγή και το χωριό πάντα υδρεύονταν από την πηγή. Αυτήν την στιγμή που μιλάμε, το 1/3 του χωριού συνεχίζει να υδρεύεται από την Κρύα Βρύση ενώ τα 2/3 από την Πορταριά.

Πότε και για ποιους λόγους πιστεύετε ότι ξεκινά όλη αυτή η ιστορία με το νερό;

Οι λόγοι που αναφέρουμε σαν προφανείς, είναι ακριβώς η ιδιωτικοποίηση του νερού. Όλα αυτά τα χρόνια, έτσι κι αλλιώς, γίνονταν προσπάθειες και το χωριό πάντα αντιστεκόταν στην εμπορευματοποίηση του νερού της Κρύας Βρύσης. Για παράδειγμα το 2009, ο τότε δήμαρχος της Πορταριάς (Β. Κοντορίζος) έφερε

έναν βιομήχανο, για να παραχωρήσει την πηγή για εμφιάλωση. Ευτυχώς, τότε το τοπικό συμβούλιο αρνήθηκε και αρνήθηκε επίμονα τρεις φορές, γιατί το θέμα επανερχόταν. Μετά μπήκαμε στον Καλλικράτη, οπότε και γιγαντώθηκε ο Δήμος Βόλου. Μέσα στον Δ. Βόλου αυτή τη στιγμή είναι όλα τα χωριά του Πηλίου που βλέπουν στον Παγασητικό Κόλπο, από πάνω από τα Χάνια, την κορυφή του Πηλίου, μέχρι και τον Άγιο Βλάση. Ο στόχος είναι προφανής: να μπορεί να εκμεταλλευτεί ο Δήμος Βόλου τα πηγαία νερά που υπάρχουν σε όλα αυτά τα χωριά και που είναι εξαιρετικής ποιότητας. Το 2011, λοιπόν, επιχειρήθηκε χλωρίωση των πηγαίων νερών των Σταγιατών και των άλλων χωριών. Κινηθήκαμε δικαστικά χωρίς όμως επιτυχία, παρ' όλο που ο νόμος έλεγε ότι σε χωριά και κοινότητες με πληθυσμό κάτω των 3000 ατόμων η χλωρίωση δεν είναι υποχρεωτική. Διεκδικήσαμε νομικά την απαλλαγή από το χλώριο. Πολλά έξοδα, καμία επιτυχία. Ήταν φανερό ότι ο Π. Σκοτινιώτης –τότε δήμαρχος Βόλου, στον οποίο ανήκαμε– ήθελε τη χλωρίωση για να κάνει αυτό που γίνεται σε όλο τον κόσμο. Όταν πρόκειται να ιδιωτικοποιηθούν οι πηγές, υποβαθμίζεται το πηγαίο νερό. Έτσι αμβλύνονται οι τοπικές αντιστάσεις. Αυτό το κόλπο δεν λειτούργησε στην περίπτωσή μας, γιατί οι αντιδράσεις των κατοίκων όχι μόνο δεν αμβλύνθηκαν, αλλά εντάθηκαν. Μετά από δύο ψηφίσματα ενάντια στην επιχειρούμενη ιδιωτικοποίηση, τα σχέδια του τότε δημάρχου αναβλήθηκαν, όπως και η χλωρίωση για τρία χρόνια. Εκείνο το διάστημα, το 2010-2011, έγινε και η Κίνηση Πολιτών Πηλίου και Βόλου για το Νερό, στην οποία το χωριό εδώ, οι Σταγιάτες, και οι κάτοικοι συμμετείχαμε, σε ένα ενιαίο μέτωπο ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των πηγαίων νερών. Φυσικά το 2015 ήρθε ο Α. Μπέος, ο οποίος και σαν δήμαρχος και σαν πρόεδρος της ΔΕΥΑΜΒ επέβαλλε τη χλωρίωση με αστυνομική καταστολή και δικαστικές αποφάσεις. Τρεις κάτοικοι του χωριού σύρθηκαν στα δικαστήρια με κατηγορίες για ομηρία και στάση και τελικά αθωώθηκαν πρόπερσι, πριν ενάμιση χρόνο.

Αθωώθηκαν το 2019;

Νομίζω ήταν το ’19 τον Νοέμβριο, ναι.

Από κει και πέρα συνεχίζονται οι πιέσεις;

Τον Ιανουάριο του 2020 ο τότε πρόεδρος της ΔΕΥΑΜΒ, ο Γ. Τόρης, δήλωσε σε τοπικές εφημερίδες και μέσα: «γιατί λοιπόν να μην εκμεταλλευτούμε τις πηγές του ξακουστού σε όλο τον κόσμο Πηλίου και να μην εμφιαλώσουμε το άριστης ποιότητας νερό του, ώστε να πωλείται σε όλη την Ελλάδα;». Νομίζουμε ότι έτσι –είμαστε σίγουροι ότι έτσι– ξεκίνησε η ιδιωτικοποίηση της Κρύας Βρύσης, για να φτάσουμε στον Απρίλιο του 2020 που αποκόπτεται το χωριό από την πηγή του. Δηλαδή ο στόχος ήταν προφανής. Είναι σίγουρο, για μας, ότι θέλανε και είχανε βρει τους ιδιώτες στους οποίους θα πουλούσανε το νερό της Κρύας Βρύσης. Ωστόσο όλον αυτόν τον χρόνο, από πέρσι τον Απρίλιο μέχρι και τώρα, έχουμε αποτρέψει το σχέδιο της ιδιωτικοποίησης και ιδιαίτερα μέσα στο καλοκαίρι, που υπήρχαν οι ενδείξεις και οι κινήσεις ότι θέλουν να το πράξουν.
Μάλιστα σε επερώτηση που είχε κατατεθεί στη Βουλή (από τον Κ. Αρσένη), όταν καλέστηκε ο Μπέος να απαντήσει ως δήμαρχος στα ερωτήματα που μπαίνανε, δήλωσε ότι η ΔΕΥΑΜΒ έχει το δικαίωμα να εμφιαλώνει το νερό των πηγών. Θεωρούμε ότι αποτρέψαμε αυτόν τον χρόνο την εμπορευματοποίηση, ωστόσο ο στόχος μας παραμένει. Δεν πίνουμε το νερό της πηγής μας και όλοι οι κάτοικοι είμαστε ενωμένοι, για να μπορέσουμε να ξαναφέρουμε το νερό στα σπίτια μας.

Παράλληλα με όλο αυτό το σκηνικό, από τον Μάρτιο πέρσι ξεκίνησε μια παράλληλη μεθόδευση από τον Δήμο να μας αποκόψει και από τους δημόσιους χώρους. Ο τοπικός εκπρόσωπος του χωριού, εκλεγμένος με τον Μπέο, σε συνεργασία φυσικά με τον Δήμο, μας έκλεισε τους δύο δημόσιους χώρους που υπάρχουν στο χωριό. Το παλιό δημοτικό σχολείο και το κοινοτικό κέντρο παράδοσης και πολιτισμού. Το κέντρο αυτό ως κτίριο ανήκει τυπικά στην Υπηρεσία Αρχείων, Μουσείων και Βιβλιοθηκών. Έγινε συνέλευση στο χωριό ύστερα από πρόταση της Υπηρεσίας, ώστε να

έχουμε εμείς τη διαχείριση ως Α.Π.Ο.Δράσης, αυτού του κτιρίου. Όλα αυτά τα χρόνια στον χώρο του κοινοτικού κέντρου γίνονταν εκδηλώσεις, οι οποίες έχουν να κάνουν κυρίως με πολιτιστικά δρώμενα – π.χ. κάθε καλοκαίρι, τον Ιούνιο, γίνονται προβολές ταινιών στην αυλή του κοινοτικού κέντρου, όπου συμμετέχει όλο το χωριό και κόσμος από τον Βόλο. Υπάρχει μια δανειστική βιβλιοθήκη ενεργή και έκθεση φωτογραφίας με παλιές φωτογραφίες των κατοίκων του χωριού, σε μια προσπάθεια να συνδυάσουμε τα εκθέματα που έχουμε εκεί από τον Δημήτρη Λέτσιο, ο οποίος είναι ένας πολύ γνωστός φωτογράφος του Βόλου και της Θεσσαλίας γενικότερα.

Συνεπώς, έχουμε το πρωτόγνωρο φαινόμενο μια δημοτική αρχή να αποκόπτει τους πολίτες από τον δημόσιο χώρο και να παρεμποδίζει έτσι και τις πολιτιστικές δράσεις που πραγματοποιούνταν εκεί.

Ακριβώς. Το κοινοτικό κέντρο λειτουργούσε κάθε βδομάδα με πολλούς επισκέπτες, με περιπατητές, γιατί υπάρχει μέσα υλικό ενημέρωσης για τα μονοπάτια, φωτογραφίες και αντικείμενα καθημερινής χρήσης με μια λαογραφική ταυτότητα και βιβλία τοπικής ιστορίας της ευρύτερης περιοχής. Παράλληλα στον χώρο αυτό υπάρχει και μια μακέτα με έναν παλιό νερόμυλο που βρήκαμε σε μονοπάτι κάτω από το χωριό –είναι γκρεμισμένος ο μύλος–, και τον αναδείξαμε ως μνημείο. Στην όλη σύνδεση των πολιτιστικών παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο οι δημόσιοι, οι κοινοί χώροι. Το χωριό είναι πολύ μικρό. Τρεις χώρους έχουμε: το κοινοτικό κέντρο, το παλιό δημοτικό σχολείο και την πλατεία• αυτό είναι όλο το χωριό μας εδώ. Κάθε χρόνο από το 2010 και μετά, τον Μάιο, κάνουμε τη Γιορτή Παραδοσιακού Σπόρου και Οικολογικού Κήπου-Μπαξέ. Ένα διήμερο γεμάτο με συζητήσεις, παρουσιάσεις, δράσεις για μικρούς και μεγάλους, που έχουν να κάνουν με τις ντόπιες ποικιλίες και σπόρους, με αποκορύφωμα την ανταλλαγή σπόρων. Δηλαδή, ένα μεγάλο τραπέζι όπου όλοι φέρνουν σπόρους και ανταλάσσουν μεταξύ τους. Η έμφαση όλα αυτά τα χρόνια στην γιορτή παραδοσιακού σπόρου δεν ήταν φυσικά μόνο

οι σπόροι, γιατί ποτέ δεν το βλέπουμε αποκομμένα• είναι συνολικά η αυτονομία, η αυτάρκεια που μπορούμε να έχουμε ως κοινότητα/κοινότητες και ταυτόχρονα η σύνδεσή μας με άλλες κοινότητες αγώνα. Έτσι, λοιπόν, οι κουβέντες που γίνονταν όλα αυτά τα χρόνια είχαν να κάνουν με την υποβάθμιση που δέχεται η ζωή μας, η καθημερινότητά μας και η φύση σε πολλές περιοχές της Ελλάδας. Ήρθαν άνθρωποι, συναγωνιστές/ριες από τις Σκουριές, όπου παρουσιάστηκε το θέμα εδώ πολύ νωρίς. Μπήκαν θέματα αντιφασιστικά, αντιρατσιστικά, και οι συζητήσεις είχαν πάντα όλο το κοινωνικό πλαίσιο ενός αγώνα που σέβεται τη ζωή, τη φύση και το περιβάλλον.

Ας δούμε το χρονικό από κει και πέρα και ειδικότερα από τις 17 Απριλίου, που αποκόπτεται το χωριό από την πηγή της Κρύας Βρύσης.

Απρίλιο μας κόβουν την πηγή και αμέσως μετά, αφού έχουν προετοιμάσει τη μεθόδευση και το σχέδιο για τους κοινούς χώρους, μας αποκόπτουν κι από τους κοινούς μας χώρους. Τον Ιούνιο, στις αρχές, έρχεται ο Μπέος με την κουστωδία του –με μπάτσους και μπράβους–, κλειδώνει το κέντρο και πετάει τα πράγματά μας έξω από το δημοτικό σχολείο. Το δημοτικό σχολείο είναι ο άλλος χώρος που είναι ανοιχτός, δημόσιος, κοινός, όπου όλα αυτά τα χρόνια γίνονται οι συνελεύσεις του χωριού. Επίσης γίνονται δράσεις πολιτιστικές. Μέσα στο παλιό δημοτικό σχολείο λειτουργούσε βιβλιοθήκη με 2500 τίτλους. Τα βιβλία αυτά είναι προσφορές φίλων και συναγωνιστών/ριών. Υπάρχει μέσα ένα φαρμακείο πρώτων βοηθειών, πλήρες, για οποιοδήποτε μικροατύχημα συμβεί στο χωριό. Παράλληλα, μέσα στο χώρο υπάρχει πιάνο από δωρεά φίλων και χώρος για συνελεύσεις. Επίσης, τα τελευταία χρόνια λειτουργούσε χώρος όπου κάναμε γυμναστική και Aikido. Τα στρώματα που χρησιμοποιούσαμε τα πέταξαν έξω. Ήταν ένα πολυχώρος στην πραγματικότητα. Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε καμία πρόσβαση σε αυτόν τον χώρο και κανέναν τρόπο να έχουμε πρόσβαση στη βιβλιοθήκη ή/και στο φαρμακείο, που είναι πολύ βασικά για την καθημερινότητά μας.

Ο Μπέος ήρθε και δεύτερη φορά. Πάλι με κουστωδία και αστυνομία. Οι καταδρομικές του επιθέσεις πιστεύουμε φυσικά ότι συνδέονται με το νερό. Ήθελε να αποδυναμώσει τη συνεύρεση και το συλλογικό κομμάτι, όπου βρισκόμασταν και παίρναμε αποφάσεις. Μέσα σε αυτό πνεύμα, ούτως ή άλλως χωρίς κόστος και ανοιχτά για όλον τον κόσμο, κάναμε εκδηλώσεις, συνεχίσαμε και το καλοκαίρι που μας πέρασε να κάνουμε ανοιχτές εκδηλώσεις στους ανοιχτούς χώρους πια. Όπου μπορούσαμε. Στο πάρκινγκ, στην πλατεία, στην αυλή του κοινοτικού κέντρου, οπουδήποτε. Έτσι είχαμε ένα πολιτιστικό καλοκαίρι με θεατρικές παραστάσεις, προβολές, παρουσιάσεις βιβλίων, μουσικές παραστάσεις από αλληλέγγυες/ους. Είναι εντυπωσιακό το πόσο μας στήριξαν φίλοι/ες απ' όλη την Ελλάδα με την παρουσία τους και με τις δράσεις τους στον αγώνα που κάνουμε για το νερό και για τον πολιτισμό. Σπουδαίοι άνθρωποι παρουσίασαν τις δουλειές τους με αγωνιστικό πρόσημο πάντα. Δεν ήταν κανείς εδώ που δεν ήξερε τι κάνουμε και γιατί είναι εδώ πέρα. Ήταν η έκφραση μιας αλληλεγγύης μεγάλης και πλατιάς.

Παράλληλα με τις δράσεις και τις εκδηλώσεις, υπάρχει κι ένας δικαστικός αγώνας που διενεργείται. Σε ποιο σημείο βρισκόμαστε σήμερα;

Από τον Απρίλιο, αμέσως μόλις αντιληφθήκαμε ότι χάνουμε την Κρύα Βρύση, αρχίσαμε να βρισκόμαστε σε τακτική βάση. Έτσι λοιπόν κάναμε μαζικές συνελεύσεις. Κάναμε δικαστικό αγώνα και προσπαθήσαμε να βρούμε τρόπους για να ξαναφέρουμε την πηγή στο χωριό. Δεν έχουμε καταφέρει κάτι. Υπάρχει μια μήνυση που έχει γίνει κατά του Μπέου για συκοφάντηση, υβρισμό και δυσφήμηση από 90 κατοίκους του χωριού. Μιλάμε για το σύνολο του χωριού. Υπογράφουν 90 κάτοικοι μήνυση για εξύβριση. Είναι πολύ σημαντικό. Είναι όλοι τους κάτοικοι του χωριού, απλά κάποιοι μεγάλοι άνθρωποι μένουν στον Βόλο (στα 10 χλμ. απόσταση), κυρίως κάποιους χειμερινούς μήνες, για λόγους ευκολίας πρόσβασης στην υγεία και σε καθημερινές ανάγκες.

Έχουμε αποφασίσει με οριζόντιες και αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες, με όλες τις αξίες που θέλουμε να έχουμε στην καθημερινότητά μας, μέχρι τέλους να κάνουμε τα πάντα για να έχουμε και πάλι το νερό της Κρύας Βρύσης στα σπίτια μας. Όπως επίσης και για να έχουμε πρόσβαση στα δημόσια κτίρια, που είναι διπλομανταλωμένα αυτή τη στιγμή και δεν χρησιμοποιούνται από κανέναν, ούτε καν από την τοπική εξουσία.

Δηλαδή, δεν τους ενδιαφέρει η ελεύθερη πρόσβαση στα δημόσια κτίρια; Υπάρχει διαδικασία για να πραγματοποιηθεί μια εκδήλωση;

Όχι, δεν τους ενδιαφέρει. Στα άλλα χωριά υπάρχουν κάποιοι δημοτικοί χώροι για τους οποίους ζητάς άδεια για να τους χρησιμοποιήσεις ως σύλλογος για παράδειγμα, για να κάνεις μια εκδήλωση και πληρώνεις ένα ποσό ως ενοίκιο. Ως τοπική κοινότητα δεν έχεις πρόσβαση στην ουσία. Ακούγεται λίγο αστείο…

Ας πάμε στο διάστημα που ακολούθησε μετά το γεμάτο καλοκαίρι σας. Μπαίνοντας σε μια νέα εποχή καραντίνας πια, με δύσκολα επιδημιολογικά δεδομένα, πώς βαδίσατε στον αγώνα σας;

Από κει και πέρα τα πράγματα γίνονται πιο δύσκολα. Ο μέσος όρος ηλικίας στο χωριό είναι μεγάλος. Είναι προφανές ότι πρέπει να προφυλάσσουμε την υγεία όλων. Έτσι κι αλλιώς, όλο αυτό περιέχει κι έναν φόβο, δεν είναι απλό. Βλέπεις να πεθαίνει κόσμος και σκέφτεσαι την ηλικία σου, σκέφτεσαι τα προβλήματα που πιθανόν έχεις. Ο κόσμος είναι φοβισμένος. Το σεβόμαστε, δεν μπορούμε να κάνουμε συνελεύσεις διά ζώσης. Υπάρχει κόσμος που δουλεύει και δεν μπορεί να «κουβαλήσει» οτιδήποτε στους ανθρώπους εδώ. Όμως, δεν έχει σταματήσει η επαφή. Υπάρχει ένα συντονιστικό που βγήκε από τη συνέλευση και το οποίο κρατάει την επαφή και τρέχει τα θέματα που έχει αποφασίσει η συνέλευση. Το τελευταίο που είχε αποφασιστεί,

έτρεξε και ολοκληρώθηκε, είναι ένας Πολιτιστικός Σύλλογος Σταγιατών – «Κρύα Βρύση».

Δεν είχαμε ποτέ χαρτιά και σφραγίδες, αλλά είναι πολύ λογικό όταν θες να τρέξεις δικαστικά κάποια θέματα να υπάρχει κι ένα νομικό πρόσωπο. Έγινε ο Σύλλογος λοιπόν, ο οποίος θα διεκδικήσει και τους κοινούς χώρους, σύμφωνα με την απόφαση της συνέλευσης.

Ταυτόχρονα, υπάρχει εγρήγορση στο χωριό όλο αυτό το διάστημα. Δεν έχουμε πάρει τη ματιά μας από τις κινήσεις που γίνονται στο χωριό, με ό,τι σημαίνει και συνεπάγεται αυτό.

Όταν επανέλθει μια σχετική κανονικότητα, τα σχέδια σας ποια είναι; Οι συνελεύσεις θα συνεχιστούν;

Η συνέλευση είναι το σημαντικό στην όλη ιστορία. Δεν έγινε πρώτη φορά τώρα, δηλαδή οι συνελεύσεις γινόντουσαν όλα τα χρόνια –κάποιες φορές το χρόνο– για να δούμε θέματα που είχαν να κάνουν με την καθημερινότητά μας και κυρίως με το νερό. Για παράδειγμα από το 2009, ως Α.Π.Ο.Δράσης, ξεκινήσαμε ελέγχους ποιότητας στο νερό, με δικά μας έξοδα. Όλο το χωριό χρηματοδοτούσε τους ελέγχους στο νερό, και έτσι ξέραμε ότι το νερό που βγαίνει από την πηγή μας είναι καθαρό. Αυτό είναι ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο, με την έννοια ότι ο Δήμος στην προσπάθειά του να υποβαθμίσει την ποιότητα του νερού, για να το απαξιώσουμε και τελικά να το πάρει, με το πρόσχημα ότι το νερό δεν είναι καλό άρχισε να το χλωριώνει κιόλας. Εμείς όμως ξέρουμε ότι το νερό είναι πεντακάθαρο. Πεντακάθαρο με όρους χημικούς. Ποιοτικά και ποσοτικά οι αναλύσεις που έχουμε κάνει, αυτό δείχνουν. Όποτε υπήρχε πρόβλημα, το χωριό μαζευόταν και έλυνε το πρόβλημα μόνο του. Η ΔΕΥΑΜΒ, όταν μπήκαν τα χωριά στον Καλλικράτη, παράτησε τελείως τα δίκτυα των χωριών. Δεν ασχολήθηκε καθόλου. Μέχρι τότε κάθε τοπική κοινωνία ήξερε τι γίνεται στο δίκτυό της και αναλάμβανε να κάνει πράγματα για να το συντηρεί. Εδώ σε μας, που το χωριό είναι μικρό, αυτό

γινόταν πάντα. Αν εντοπίζαμε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά, πιάναμε δουλειά και καθαρίζαμε το δίκτυο. Έχει γίνει μια μεγάλη δουλειά εξυγίανσης του δικτύου και όλη είναι από τους κατοίκους του χωριού.

Το σημαντικό λοιπόν στη συνέλευση είναι ότι μιλάει όλος ο κόσμος. Είναι πολύ μαχητικές οι γυναίκες του χωριού και μάλιστα οι γυναίκες μεγάλης ηλικίας. Έχουν και λόγο και άποψη και δύναμη και αποφασιστικότητα.

Υπάρχει μια σχέση με την πηγή του χωριού σχεδόν μεταφυσική. Επειδή το χωριό εδώ δεν έχει τουρισμό, αυτό που έχει είναι το νερό του. Όλα στο χωριό είναι σε σχέση με το νερό και σε σχέση με αυτήν την πηγή. Όλες οι αφηγήσεις των μεγαλύτερων ανθρώπων εδώ έχουν να κάνουν με την πηγή της Κρύας Βρύσης, η οποία αποτελούσε και αποτελεί –εκτός της πλατείας– έναν χώρο περιπάτου, βόλτας και γλεντιών. Η Κρύα Βρύση είναι σύμβολο πια. Γι’ αυτό την υπερασπιζόμαστε κιόλας. Γι’ αυτό υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα να υπάρχουν ελεύθερα νερά όχι μόνο στο χωριό, παντού.

Η βρύση στην πλατεία τρέχει νερό από την πηγή της Κρύας Βρύσης κι εκεί έρχεται κόσμος από τον Βόλο κι αλλού και γεμίζει. Το νερό στο Βόλο είναι κακής ποιότητας. Οι περισσότεροι πίνουν εμφιαλωμένο νερό.

Υπάρχει μια γενικότερη δυσφορία στον Βόλο τόσο για την ποιότητα όσο και για το κόστος του νερού. Τί συμβαίνει με το δίκτυο παροχής;

Η ποιότητά του νερού είναι κακή γιατί είναι το δίκτυο απαρχαιωμένο και τρύπιο. Η ίδια η ΔΕΥΑΜΒ δίνει ποσοστά απώλειας 50-60%. Αυτό το ποσοστό απώλειας σημαίνει ένα δίκτυο σουρωτήρι, που χάνει από παντού, που μπαίνουν μέσα χώματα και διάφορα, άρα το νερό είναι σχεδόν ακατάλληλο. Στο δίκτυο του Βόλου καταλήγει νερό από τη Μάνα της Πορταριάς, η οποία είναι μια εξαιρετική πηγή, πολλά κυβικά νερού που χάνονται μέσα στο

δίκτυο. Αυτό το νερό που κατεβαίνει λοιπόν, μπαίνει στο δίκτυο και αναμειγνύεται με νερά γεωτρήσεων, που μπορεί να είναι μέχρι και υφάλμυρα δίπλα στη θάλασσα. Με το δίκτυο σουρωτήρι, που λέμε, μπαίνουνε μέσα χίλια δυο διάφορα και δημιουργείται μια κακή ποιότητα που δεν μπορεί να γιατρευτεί. Η πρόταση που γίνεται από τον δήμαρχο –και κάθε δήμαρχο–, το να κατεβούνε τα πηγαία νερά στον Βόλο, δεν θα λύσει κανένα πρόβλημα αν δεν εξυγιάνεις πρώτα το δίκτυο του Βόλου. Δεν σημαίνει κάτι το να κατεβάσεις την πηγή των Σταγιατών ή του Αγ. Βλάση και των άλλων χωριών στον Βόλο. Ήδη κατεβαίνουν πηγαία νερά στον Βόλο, μα είναι παρατημένα. Δεν ασχολούνται.

Όταν ακούγεται λοιπόν το επιχείρημα ότι δεν επιθυμείτε να προσφέρετε πρόσβαση στο νερό της πηγής της Κρύας Βρύσης και στους κατοίκους του Βόλου ελεύθερα, αλλά «το θέλετε μόνο για δικό σας», απαντάτε…

Λοιπόν… (χαμόγελα). Ας τα πάρουμε ένα-ένα. Το νερό δεν είναι κανενός. Αυτό το πιστεύουμε. Το νερό είναι της φύσης. Ανήκει σε όλους/ες/α. Είναι αξιακό μας. Δεν λέει κανείς ότι το νερό είναι δικό μας και δεν το δίνουμε πουθενά. Το θέμα δεν είναι εκεί. Όταν τρέχει το νερό στην πλατεία κι έρχεται κόσμος και μοιράζεσαι αυτό το νερό με τόσο κόσμο, εννοείται ότι δεν το θεωρείς δικό σου. Από την άλλη, δεν υπάρχει χαμένο νερό. Το ότι υπάρχουν τα πράσινα ρέματα και τα πλατάνια, οφείλεται στα νερά που ποτίζουν τα δέντρα αυτά. Επίσης, οφείλει να καταλήγει γλυκό νερό και στη θάλασσα. Ο κύκλος της φύσης, ο κύκλος του νερού έχει μια σοφία. Αν εμείς αρχίσουμε να κόβουμε αυτόν τον κύκλο, θα έρχεται το ένα κακό μετά το άλλο προφανώς. Δεν υπάρχει λογική στο ότι εμείς είμαστε ατομιστές. Αυτό που λέμε είναι: δείτε το δίκτυο του Βόλου πρώτα, δείτε αν αρκεί το νερό, αν μπορεί να βελτιωθεί και μετά βλέπουμε. Δεν μπορεί δηλαδή σε ένα δίκτυο που έχει χίλια προβλήματα, να θέλεις να κατεβάσεις κι άλλα πηγαία νερά, για να γίνει καλύτερο το νερό του Βόλου. Δεν θα γίνει ποτέ, αν έχει τέτοιες διαρροές, αν μπερδεύονται όλα τα νερά μαζί, αν μπαίνουν χώματα και

σκουπίδια από το διάτρητο δίκτυο.

Δεν λέμε «δεν σας το δίνουμε». Δεν το έχουμε πει ποτέ αυτό. Αυτό που λέμε εμείς είναι ότι ως κοινότητα θέλουμε να έχουμε την αυτονομία μας. Υπάρχει μια πηγή δίπλα στο χωριό, τι είναι πιο λογικό; Το χωριό αυτό να υδρεύεται από αυτήν την πηγή, κρατώντας τα μικρά οικοσυστήματα. Δεν μπορείς να μην δίνεις στο χωριό το νερό που είναι δίπλα, να φέρνεις από άλλο χωριό νερό κι αυτό να το παίρνεις και να το πουλάς. Αυτό δεν έχει καμία λογική. Ας δούμε λίγο τις τοπικές κοινότητες και τα χωριά ως μικρά οικοσυστήματα. Το πηγαίο νερό που υπάρχει εδώ πέρα τρέχει, ποτίζει, κάνει ρέματα και δημιουργεί τη φύση.

Για το ίδιο το χωριό, από πλευράς δημοτικής αρχής, έχουν γίνει κινήσεις με κάποιο θετικό πρόσημο;

Υπάρχει ο τοπικός εκπρόσωπος του χωριού, τον οποίο βέβαια δεν αναγνωρίζει το ίδιο το χωριό και ο οποίος κάνει μόνο έργα βιτρίνας. Καθρεφτάκια και χάντρες στους ιθαγενείς. Βάφει κολωνάκια και κάγκελα ή φτιάχνει καινούρια παγκάκια και για το νερό τίποτα. Κουβέντα. Ένα χωριό παρατημένο πάντα, γιατί δεν έχει ψήφους να δώσει. Προσπαθεί λοιπόν έτσι, δείχνοντας ότι δήθεν γίνονται πράγματα, να ξεγελάσει κάποιον κόσμο, αλλά το θέμα είναι το νερό. Δεν μπαίνει τίποτα πάνω από το νερό.

Επομένως αν αντί να φτιάχνει παγκάκια και πλακάκια η δημοτική αρχή, έπαιρνε δείγματα κι έκανε τακτικό έλεγχο της ποιότητας του νερού ή/και καθάριζε συχνά τα δίκτυα, θα υπήρχε κάποιος εφησυχασμός στην τοπική κοινωνία;

Όχι, δεν εκχωρούμε σε κανέναν αυτήν την ιστορία (χαμόγελα). Έχει κατακτηθεί όλα αυτά τα χρόνια, αυτό να το κάνουμε ως κοινότητα, ως συνέλευση. Δηλαδή, δεν αναθέτουμε σε κάποιον άλλον να μας λύσει το πρόβλημα. Μακάρι να υπήρχε μια ΔΕΥΑΜΒ που να συνεργαζόταν με τους ανθρώπους των κοινοτήτων, γιατί

πραγματικά δεν ξέρει τί γίνεται. Έρχεται, χλωριώνει και φεύγει. Κάτι που το έχουμε κατακτήσει τόσο καιρό τώρα, δεν θέλουμε να το εκχωρήσουμε σε μια αρχή και να απομακρυνθούμε από τη σχέση που έχουμε δημιουργήσει. Πίνουμε νερό. Μας αφορά η διαφύλαξή του νερού. Αυτό που γίνεται με τα εμφιαλωμένα νερά στον Βόλο –η αγορά εμφιαλωμένου είναι τεράστια– και σε κάθε μεγάλη πόλη είναι ακριβώς η απαξίωση που έχει συμβεί με το νερό, έτσι όπως τρέχει από τις βρύσες. Δε με νοιάζει τι νερό θα μπει στη βρύση μου, γιατί εγώ θα πιω εμφιαλωμένο. Και κάπως έτσι έχει χαθεί η σχέση με το νερό που πίνεις τελικά.

Ένα χρόνο μετά λοιπόν, το χωριό είναι αποκομμένο από την Κρύα Βρύση και τα βιβλία του, αλλά έχει βαμμένα παγκάκια;

Ναι, αλλά εμείς επιμένουμε (χαμόγελα). Η Α.Π.Ο.Δράσης έχει εδώ και κάποια χρόνια ελεύθερες μικρές βιβλιοθήκες στα μονοπάτια που έχουμε ανοίξει και τα συντηρούμε γύρω από το χωριό. Ο κόσμος φέρνει βιβλία, παίρνει βιβλία και συμμετέχει. Αφού δεν μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στον εσωτερικό χώρο της βιβλιοθήκης μας, κάναμε όλον τον τόπο μια ανοιχτή βιβλιοθήκη. Έχουμε φροντίσει οι χώροι που βρίσκονται τα βιβλία μα, να είναι καλά μονωμένοι και να μην μπαίνει νερό.

Για το Καλοκαίρι που καταφθάνει, τι έχετε αποφασίσει; Θα υπάρξει συνέχεια σε εκδηλώσεις και δράσεις, όπως μας έχετε συνηθίσει;

Έχουμε αποφασίσει ότι θα κάνουμε εκδηλώσεις, εφόσον μπορούμε στους υπαίθριους χώρους λόγω καιρού. Δεν έχουμε αποφασίσει ακόμα τι ακριβώς και πότε θα γίνει. Υπάρχει αλληλέγγυος κόσμος που θα έρθει και φέτος, για να δημιουργήσουμε μαζί πράγματα. Το κάλεσμα για τις Σταγιάτες είναι ανοιχτό προς τον κόσμο. Ο αγώνας για το νερό συνεχίζεται.

Editorial #0

Υπάρχει μία παραδοχή, κοινότοπη κατά μία έννοια κι ωστόσο κομβική για την κατανόηση και τη διαύγαση της σύγχρονης παγκόσμιας πραγματικότητας, ότι δηλαδή τα κράτη, οι ποικίλοι σχηματισμοί εξουσίας και το κεφάλαιο, περιφράσσουν, ζωνοποιούν, υφαρπάζουν στην προσπάθειά τους να επεκταθούν, είτε αξιοποιώντας νέους τόπους και φυσικούς πόρους είτε μετουσιώνοντας σε οικονομικά αξιοποιήσιμα τα κοινά αγαθά που βρίσκονται στη σφαίρα κυριαρχίας των κοινωνιών. Αυτή η διαδικασία είναι σαφέστατα απαραίτητη για το υπάρχον ληστρικό σύστημα και το φαντασιακό της απεριόριστης ανάπτυξης που το συνοδεύει. Στις μεγάλες μητροπόλεις των περισσότερων κρατών, επίσης, ο δημόσιος χώρος ήδη ασφυκτικά κατακερματισμένος και τεμαχισμένος, μετατρέπεται εν μέσω πανδημίας, φόβου και περιστολής βασικών ελευθεριών σε εργαστήρι ελέγχου και στρατιωτικοποίησης. Η αρπαγή της γης, των κοινών πόρων των ανθρώπων, η διάλυση των κοινωνικών δεσμών που δεν βασίζονται στην οικονομική πρόσοδο, ο έλεγχος της δημόσιας ζωής στις πόλεις, η λογοκρισία της ελεύθερα διακινούμενης πληροφορίας είναι όψεις του κοινωνικού πολέμου που διεξάγουν τα κράτη και οι κυρίαρχες ελίτ, έχοντας εν πολλοίς απωλέσει την κοινωνική συναίνεση που θα τους εξασφάλιζε τη συνέχεια της απρόσκοπτης επέλασής τους.

Η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου παρακολουθεί μουδιασμένη αυτό το ξεδίπλωμα των «αρετών» του ολοκληρωτισμού. Με δειλά βήματα, βέβαια, προσπαθεί να βρει τον εαυτό της μέσα σ’ αυτό το δυσοίωνο τοπίο και να εφεύρει τρόπους εξόδου, επινοώντας με τη σειρά της νέους χώρους συνάντησης, αντίστασης και αυτοοργάνωσης. Σε παγκόσμιο επίπεδο παρατηρούνται διεργασίες

των από κάτω, με έντονα αντι-γραφειοκρατικά, αντι-ηγεμονικά, αμεσοδημοκρατικά και οριζόντια χαρακτηριστικά και με αιχμή την απελευθέρωση των δημόσιων χώρων, των φυσικών πόρων και τη δημιουργία κοινών. Αυτή η διαδικασία έχει και την εξής σημαντική ιδιαιτερότητα, ότι δηλαδή φέρνει στο προσκήνιο έναν τεράστιο αριθμό αόρατων κοινωνικών ομάδων, οι οποίες παγκοσμίως διεκδικούν να ακουστούν, δεν ζητούν να κυβερνήσουν, αλλά, με όχημα την αυτονομία τους, να καθορίσουν τους όρους ύπαρξής τους, πέρα και έξω από το υπάρχον καθεστώς. Το ταξίδι των Ζαπατίστας στην Ευρώπη, το οποίο παρακολουθούμε από πολύ κοντά, αποτελεί ένα σύμβολο της αποαποικιοποίησης, είναι μία κίνηση υψηλού συμβολισμού και μία στιγμή όπου η παγκόσμια αλληλεγγύη πραγματώνεται από τις κοινωνίες σε κίνηση, από τον κόσμο που μένει έξω από τα κέντρα λήψης των αποφάσεων.

Όσα περιγράφονται παραπάνω, αποτελούν πραγματικότητα και στην περίπτωση της Ελλάδας. Ο κεντρικός ενεργειακός σχεδιασμός της χώρας, με τη συνεργασία διακρατικών συνασπισμών και πολυεθνικών συμφερόντων, επιχειρεί να μετουσιώσει τη χώρα σε βασικό ενεργειακό προμηθευτή. Οι περιφράξεις που μπορούν δυνητικά να προκύψουν από τα βιομηχανικά έργα των αιολικών πάρκων, των μονάδων καύσης βιορευστών, των φραγμάτων και των εξορύξεων, είναι πάμπολλες και αποτελούν θανάσιμη απειλή για τα οικοσυστήματα και τις ανθρώπινες κοινωνίες. Φυσικά, κάθε εκχώρηση γης και κάθε ιδιωτικοποίηση διαλύει την κοινωνική συνοχή και οδηγεί σε αφανισμό ολόκληρες κοινότητες. Κι εδώ, όμως, οι αντιστάσεις είναι πολυποίκιλες. Από τη Χαλκιδική στην Κρήτη, από τη Μεσοχώρα στην Ήπειρο και από τα Άγραφα στο Πήλιο και στο χωριό Σταγιάτες, όπου οι κάτοικοι παλεύουν με όλα τα διαθέσιμα μέσα για τη διατήρηση της πηγής ύδρευσής τους, της Κρύας Βρύσης, ενάντια σε δημοτική αρχή, μαφιόζους και ιδιωτικές εταιρίες εμφιάλωσης. Παντού ξεδιπλώνονται αγώνες υπεράσπισης των κοινών και παντού οι άνθρωποι αντιστέκονται, διεκδικώντας πρόσβαση και λόγο σε ό,τι τους αφορά. Όπως χαρακτηριστικά πράττουν και οι ελληνίδες φοιτήτριες και φοιτητές, που διεκδικούν όχι μόνο την κατάργηση του αισχρού νόμου Χρυσοχοΐδη – Κεραμέως, αλλά και τη μετουσίωση του

πανεπιστημίου σε χώρο ανοιχτό σε όλη την κοινωνία.

Η Βαβυλωνία θα φιλοξενήσει αυτή την εβδομάδα:

i) Ένα κείμενο του ουρουγουανού συγγραφέα Ραούλ Ζιμπέκι για την αυξημένη στρατιωτικοποίηση που παρατηρούμε, την «απεγνωσμένη» προσπάθεια του καπιταλιστικού συστήματος να κρατηθεί στη ζωή.

ii) Μία εφ' όλης της ύλης συνέντευξη με κατοίκους του χωριού Σταγιάτες Πηλίου για τον αδιάκοπο και ανυποχώρητο αγώνα τους για τη διατήρηση της αυτονομίας τους και την προστασία των φυσικών πηγών τους.

iii) Μία εκδήλωση με τίτλο «Κοινωνικές αντιστάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας ενάντια στο σύγχρονο αυταρχισμό», με συμμετοχή αναπληρώτριας καθηγήτριας από το Πανεπιστήμιο του Βοσπόρου στην Τουρκία, η οποία θα σκιαγραφήσει τις αντιστάσεις του τουρκικού φοιτητικού κινήματος απέναντι στην αυθαιρεσία του καθεστώτος Ερντογάν, κι επίσης με τη συμμετοχή του αναπληρωτή καθηγητή του ΔΠΘ Αλέξανδρου Κιουπκιολή και της φοιτήτριας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ξανθίππης Δέλτσου.